

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

SÚČASNÉ TRENDY VO VÝUČBE PRIEREZOVÉHO UČIVA OCHRANY ŽIVOTA A ZDRAVIA V ZÁKLADNEJ ŠKOLE A V STREDNEJ ŠKOLE ISCED 1, 2, 3

---

podpis štatutárneho zástupcu

Názov vzdelávacieho programu:

SÚČASNÉ TRENDY VO VÝUČBE PRIEREZOVÉHO UČIVA OCHRANY ŽIVOTA A ZDRAVIA (OŽZ) V ZÁKLADNEJ ŠKOLE A V STREDNEJ ŠKOLE ISCED 1, 2, 3

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

V príprave pedagogických zamestnancov primárneho vzdelávania, nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania ISCED 1, 2 a 3 má teória , didaktika a praktický výcvik civilnej ochrany (ďalej len CO) obyvateľstva dôležité miesto. Pedagogickí zamestnanci získajú v rámci prierezového učiva ochrany života a zdravia (ďalej len OŽZ), poznatky z formatívnych a informatívnych zložiek učiva :

- morálna, ktorá tvorí základ ich vlasteneckého a národného cítienia;
- odborná, ktorá im umožňuje osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- psychologická, ktorá pôsobí na proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií;
- fyzická, pre ktorú je charakteristická tvorba predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií;

V záujme podpory uvedeného trendu a najnovších poznatkov metodiky , didaktiky a techniky prierezového učiva ochrany života a zdravia (OŽZ), chceme realizáciou vzdelávacieho programu dosiahnuť vyššiu kvalitu špeciálnych pedagogických zručností v oblasti teórie , didaktiky a praktických zručností CO) v základnej a v strednej škole.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

aktualizačné

Forma:

kombinovaná

Prezenčná forma predstavuje (30 hodín) t.j. 75 % rozsahu vzdelávania, nakoľko sa jedná:

- o osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- o získanie kompetencií pre tvorbu predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií;

Dištančná forma predstavuje (10 hodín) t.j. 25 % rozsahu vzdelávania v intenciách :

- morálnej stránky VP, ktorá tvorí základ ich vlasteneckého a národného cítienia;
- psychologickú stránku VP, ktorá pôsobí na proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií;

Ciele a špecifické ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ programu :

Metodicky a prakticky pripraviť pedagogických zamestnancov pre organizáciu a riadenia didaktických hier , účelového cvičenia, kurzu na ochranu života a zdravia a cvičenia CO v škole – ISCED 1,2,3

Špecifické ciele vzdelávacieho programu:

- prehĺbiť kompetencie pedagogických zamestnancov, aby boli spôsobilí viesť prierezové učivo OŽZ tak, aby poskytovali žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovali ich vzťah k problematike ochrany svojho života a zdravia, tiež zdravia a života iných ľudí, v súlade s novými pedagogickými dokumentmi,
- aktualizovať poznatky didaktiky, metodiky a techniky integrovaných vedomostí, zručností a postojov žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, pri pobyte v prírode, ktoré môžu vzniknúť náhle vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie,

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- udržiavať úroveň kľúčových kompetencií potrebných na štandardné vedomosti a zručností v súlade s najnovšími poznatkami vo vybraných vzdelávacích oblastiach ŠVP

Obsah vzdelávacieho programu

Súčasťou vzdelávania sú prednášky k problematike s ukázkami aplikácie OŽZ do vyučovacieho procesu, samostatná práca účastníkov vzdelávania, tímová práca, diskusie, prezentácie.

Modul - **Súčasné trendy vo výučbe prierezového učiva ochrany života a zdravia (OŽZ) v základnej škole a v strednej škole ISCED 1, 2, 3**

Téma	Forma	Časový rozsah
TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ Charakteristika učiva OŽZ Integrácia vedomostí, zručností a postojov žiakov zamerané na (OŽZ) v mimoriadnych situáciách, pri pobyte v prírode, ktoré môžu vzniknúť náhle vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie. Aplikácia častí tém z učiva „OČP“ v ZŠ a v SŠ Vyradenie tém, ktoré budú samostatne zaradené medzi prierezové učivo: Dopravná výchova; Environmentálna výchova; Bezpečnosť pri práci.	Dištančná	5
METODIKA APLIKÁCIE POSTUPNÝCH KROKOV PRI EDUKÁCIÍ O ŽZ - ISCED 1, 2, 3 Teoretické vedomosti, praktické poznatky OŽZ, Vzťah k problematike ochrany svojho života a zdravia, tiež zdravia a života iných ľudí. <u>Morálna</u> zložka - základ vlasteneckého a národného cítenia; <u>Odborná</u> zložka - osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života; <u>Psychologická</u> zložka - proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií; <u>Fyzická</u> zložka - tvorba predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií;	Prezenčná	4
KOMPETENCIE OŽZ <u>Individuálne a medziľudské</u> aspekty v prípade riešenia konfliktných situácií. <u>Základné zručnosti</u> - schopnosť účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. <u>Spoločenské a občianske</u> kompetencie - schopnosť zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí. <u>Schopnosti potrebné pre občana</u> v oblasti ochrany života a zdravia (OŽZ) v čase počas vzdelávania v škole a v úlohe perspektívnej, v dospelosti a v rôznych zamestnaniach. Návrh projektu krúžku „ Mladých záchranárov „	Prezenčná	6
OBSAH A REALIZÁCIA PRIEREZOVÉHO UČIVA OŽZ Učivo povinných vyučovacích predmetov <u>Integrované učivo OČP</u> v jednotlivých prírodovedných,	Prezenčná	6

<p>humanitných a výchovných predmetoch.</p> <p><u>Prierezové učivo OŽZ pre primárne vzdelávanie:</u> didaktické hry pre 1.stupeň ZŠ , 1x v roku v trvaní 4 hodín (pred DH - deň prípravy v rozsahu 2- 4 hodiny),</p> <p><u>Prierezové učivo OŽZ pre nižšie sekundárne vzdelávanie :</u> ÚC pre 2.stupeň ZŠ , 2x v roku po 5 hodín (pred cvičením deň prípravy v rozsahu 3-5 hodín podľa náročnosti obsahu)</p>		
<p><u>Prierezové učivo OŽZ pre vyššie sekundárne vzdelávanie :</u></p> <p>Integrácia vedomostí a zručností získané v povinných predmetoch, Upevňovanie praktických činností v priestoroch mimo budovy školy v simulovaných situáciách</p> <ul style="list-style-type: none"> - v štvorročnom štúdiu sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roku raz, - dvojročné UO absolvujú v 1. ročníku dve cvičenia v školskom roku v rozsahu 6 hodín - v osemročnom gymnáziu sa realizujú ako aplikačné cvičenia od prímý po sextu po 6 hodín v každom polroku školského roku raz. <p><u>Kurz na ochranu života a zdravia</u> sa organizuje v treťom ročníku v trvaní 3 dní po 7 hodín výcviku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obsah kurzu tvorí teoretická príprava, praktický výcvik a mimovyučovacia záujmová činnosť žiakov - Riešenie mimoriadnych udalostí – CO - Zdravotná príprava - Pobyt a pohyb v prírode - Technické činnosti a športy <ul style="list-style-type: none"> - V dvojročných UO sa koná v druhom ročníku - V osemročnom gymnáziu sa realizuje kurz k učivu „Ochrana a obrana človeka“ v septime 	Prezenčná	6
<p>PRAKTICKÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evakuácia obyvateľstva - Pohyb a pobyt v prírode - Topografia - Orientačný pretek - Turistická abeceda - Základné členenie aktivít v prírode 	Prezenčná	8
<p>Prierezové učivo OŽZ v pedagogických dokumentoch Prierezové učivo OŽZ v učebných textoch Implementácia prvkov OŽZ do vyučovacieho procesu</p>	Dištančná	5
<p>SPOLU</p>		40

Metódy vzdelávania:

Prednášky, praktický výcvik, turistický pochod , riadený rozhovor, využitie audiovizuálnej techniky, metóda dotazníka (testu), metódy otvorených výstupov a ich rozborov.

Rozsah: 40 hodín (30 hodín prezenčne, 10 hodín dištančne)

Trvanie: najviac 10 mesiacov

Bližšie určená kategória (podkategória) pedagogických zamestnancov

Kategória: Učiteľ

Podkategórie:

učiteľ pre primárne vzdelávanie,

učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie,

učiteľ pre vyššie stredné odborné vzdelávanie

Kariérový stupeň: Samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou, pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Vyučovaci predmet: telesná výchova

Podmienky pre zaradenie

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie predmetu telesná výchova v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Zaradenie pedagogického zamestnanca na kontinuálne vzdelávanie alebo vykonanie skúšky na overenie profesijných kompetencií (podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z.z.) je na základe písomnej prihlášky potvrdenej riaditeľom školy alebo riaditeľom školského zariadenia.

Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ nepotvrdí prihlášku, predkladá uchádzač spolu s prihláškou dokumenty, ktoré umožnia overenie príslušnosti k cieľovej skupine vzdelávacieho programu.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie

Vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred trojčlennou skúšobnou komisiou vymenovanou poskytovateľom aktualizáčného vzdelávania.

Záverečná prezentácia pozostáva z oblasti príslušného obsahu vzdelávania:

- z praktického výstupu určeného metodického postupu s popisom prvku,
- z vysvetlenia prípadných chýb realizácie a spôsob ich odstránenia,
- z testu na preverenie teoretických poznatkov z metodiky a didaktiky súčasných trendov v CO a OŽZ.

Uvedené požiadavky platia aj pre pedagogických zamestnancov (okrem účasti na prezenčnej časti vzdelávania), ktorí sa budú uchádzať o overenie profesijných kompetencií získaných sebvzdelávaním.

Personálne zabezpečenie a garant vzdelávacieho programu:

Garant: PaedDr. Michal Modrák, PhD., učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou. RP MPC Prešov

Lektori: inštruktori CO, ktorí sú predpokladom kvality poskytovaného kontinuálneho vzdelávania, vysokoškolskí učitelia a skúsení učitelia s lektorskou praxou v oblasti súčasných trendov v CO a OŽZ.

Finančné zabezpečenie

Náklady spojené so vzdelávaním budú hradené z finančných prostriedkov Národného projektu Profesionálny a kariérový rast PZ a rozpočtu MPC.

Cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Účastníkom vzdelávania bude poskytnutý študijný materiál a zoznam odporúčenej literatúry.

Pri vzdelávaní bude aktívne využívaná audio vizuálna technika, video, CD prehrávač, notebook, CD, DVD, USB kľúč, buzoly (5 ks), švihadlá (10 ks), gumenné granáty (5 ks), písťalka (2 ks), stopky (2 ks), Fixy (2 sady), výkresy (1 sada), topografická mapa (10 ks), pomôcka pre meranie odhadu vzdialenosti, ďalekohľad, sekerka, lopatka, ruksak, stan, karimatka (5 ks), spací vak, lano, nosítka .

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Literatúra:

HAUSER, J. 2008.: Štátny vzdelávací program v Slovenskej republike ISCED 1, 2, 3 . www.statpedu.sk.

MELICHER, A. 2009.: *Ochrana života a zdravia v primárnom a sekundárnom vzdelávaní žiakov*. In. Telesná výchova a šport. Časopis SVSTVŠ. Ročník XVII. N'2/2007. ISSN 1335- 2245. S. 2 – 3.

MODRÁK, M. a kol. 2007.: *Cvičenia CO, Účelové cvičenia, ochrana človeka a prírody v ZŠ a SŠ, 1. časť*. MPC Prešov. 2007. ISBN 978-80-8045-481-4.

MODRÁK, M. a kol. 2007.: *Cvičenia CO, Účelové cvičenia, ochrana človeka a prírody v ZŠ a SŠ, 2. časť*. MPC Prešov. 2007. ISBN 978-80-8045-482- 1.

PACH, M. 2009.: *Športy v prírode ako nástroj výchovy a vzdelávania*. In. Telesná výchova a šport. Časopis SVSTVŠ. Ročník XIX. N'2/2007. ISSN 1335-2245. S. 40.

SLEZÁK, J. – MELICHER, A. 2008.: *Učebné osnovy Ochrana života a zdravia ISCED 1,2, 3. Prierezové učivo*. In. Štátny vzdelávací program v Slovenskej republike ISCED 1, 2, 3. www.statpedu.sk.

VYHLÁŠKA č. 320/2008 Z.z. MŠ SR z 23. júla 2008 *o základnej škole*, - § 3, ods. 1, § 7, ods. 1, 5, 9, 10. In. www.minedu.sk – legislatíva.

VYHLÁŠKA č. 282/2009 Z.z. MŠ SR z 24. júna 2009 *o stredných školách* , § 7. In. www.minedu.sk – legislatíva.

ZÁKON č. 245/2008 Z.z. (Školský zákon)

ZÁKON č. 317/2009 Z.z. (o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch)

ŽÍDEK, J. a kol. 2004.: *Turistika*. FTVŠ UK Bratislava. 2004. ISBN 80-88901-89-8.

Návrh počtu kreditov: spolu 11 kreditov

8 kreditov za absolvovanie aktualizačného vzdelávania v rozsahu 40 hodín

3 kredity za záverečnú prezentáciu pred skúšobnou komisiou